

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Ryby a soudkyň Mgr. Ivety Postulkové a JUDr. Ing. Petry Kamínkové, Ph.D., LL.M., ve věci

žalobce: **Mgr. K. K.**, narozený dne X
doručovací adresa X

proti

žalovanému: **Ministerstvo obrany České republiky**
sídlem Molákova 576/11, 186 00 Praha 8

v řízení o žalobě proti rozhodnutí ředitele odboru sociálního zabezpečení žalovaného ze dne 16. 2. 2021 č. j. 234043/VP-59/OPM,

takto:

- I. Žádost o prominutí zmeškání lhůty se zamítá.
- II. Žaloba se odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobou ze dne 26. 4. 2021 doručenou Krajskému soudu v Ústí nad Labem se žalobce domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí, kterým ředitel odboru sociálního zabezpečení žalovaného nevyhověl námitkám žalobce a potvrdil dvě rozhodnutí odboru sociálního zabezpečení žalovaného, obě ze dne 10. 12. 2020 sp. zn. 234043/VP-30/21 a sp. zn. 234043/VP-31/21. Těmito rozhodnutími byla žalobci upravena výše výsluhového příspěvku při souběhu nároku na výsluhový příspěvek podle § 134 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění pozdějších předpisů, s nárokem na starobní důchod z důchodového pojištění.
2. V žalobě současně žalobce požádal o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby ve správním soudnictví. Žádost odůvodnil tím, že napadené rozhodnutí mu bylo doručeno dne 23. 2. 2021, a v souladu s usnesením vlády České republiky č. 299 ze dne 18. 3. 2021, o přijetí krizového opatření, s odvoláním na zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu (dále jen „zákon č. 191/2020 Sb.“), žádal o prominutí zmeškání lhůty ve správním soudnictví podle § 1 a § 3 zmiňovaného zákona a současně podle § 40 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“).
3. Krajský soud v Ústí nad Labem dne 5. 5. 2021 usnesením č. j. 15 Ad 1/2021-16 věc postoupil Městskému soudu v Praze, kterému byl spis ve věci žalobce doručen dne 20. 5. 2021. Proti usnesení o postoupení věci žalobce brojil kasační stížností, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud dne 5. 1. 2022 rozsudkem č. j. 6 As 164/2021-35 tak, že kasační stížnost zamítl.

4. Ještě předtím, než Městský soud v Praze zaslal Nejvyššímu správnímu soudu obdržený spis k řízení o kasační stížnosti, dne 25. 5. 2021 pod č. j. 3 Ad 5/2021-20 vyzval žalobce, aby ve lhůtě 1 týdne osvědčil tvrzení, že mu mimořádným opatřením bylo znemožněno či podstatně ztíženo provedení zmeškaného úkonu, neboť žalobce je povinen tvrdit a osvědčit skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení plynoucí z mimořádného opatření měla na jeho možnost provést zmeškaný úkon zásadní dopad (např. potvrzení o hospitalizaci, potvrzení o prodělání onemocnění Covid v předmětné době). Městský soud v Praze současně poučil žalobce, že pokud neosvědčí tvrzené prominutí zmeškání lhůty, soud ve věci rozhodne podle dosud obdržených písemností připojených k žalobě. Tato výzva byla žalobci doručena dne 1. 6. 2021 vhozením do jeho P. O. Boxu.
5. Dne 9. 6. 2021 žalobce na výzvu soudu písemně uvedl, že v době podání žaloby se zdržoval ve svém trvalém bydlišti, okolnosti poměrů v České republice v období realizace mimořádných opatření státu po dobu pandemie by měly být všem zaměstnancům Městského soudu v Praze známy. Žalobce považuje za diskriminační oproti jiným žalobcům, kteří podávali opravný prostředek proti rozhodnutí správního orgánu, a kteří mohou získávat a shromažďovat podklady ke zdůvodnění oprávněnosti a důvodnosti žaloby, že v době karanténních opatření vlády nemohl prakticky nic pro finalizaci žaloby učinit z důvodů zákazů vyplývajících z nařízení vlády. Žalobce dále tvrdí, že mu byl znemožněn volný přístup do odborných knihoven, nákup aktuální právnické literatury, tonerů a papíru do tiskárny, i osobní konzultace s odborníky pro tuto právní věc v místě trvalého bydliště i mimo okres, a mimo trvalé bydliště používá zapůjčený počítač a zabezpečený internet. Tuto diskriminaci zavinil stát, který nařídil tvrdé zákazy se sankcemi. Poukazuje k tomuto na úpravu ve Slovenské republice, kde zákonodárce přistoupil např. ke stanovení souběhu všech lhůt. Proto na Slovensku nejsou občané povinni tvrdit a osvědčovat skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení podle mimořádných opatření měla dopad na možnost provést zmeškaný úkon. Žalobce až po ukončení pandemických mimořádných opatření si mohl koupit papír do tiskárny a nový toner. V období pandemie řešil své příznaky onemocnění dobrovolnou izolací a samoléčbou.
6. Městský soud v Praze se nejprve zabýval otázkou, zda v předmětné věci žalobce osvědčil prominutí zmeškání lhůty podle výzvy Městského soudu v Praze ze dne 25. 5. 2021 č. j. 3 Ad 5/2021-20 shora konkretizované a shledal, že žalobce této podmínce nevyhověl.
7. Podle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb. platí, že *„zmeškala-li osoba v řízení před soudem jednajícím a rozhodujícím ve správním soudnictví lhůtu k provedení úkonu z vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, které této osobě znemožňovalo nebo podstatně ztěžovalo úkon učinit, promine soud zmeškání této lhůty podle § 40 odst. 5 soudního řádu správního i v případech, ve kterých to zákon jinak vylučuje. O prominutí zmeškání lhůty rozhoduje soud, který je příslušný k projednání zmeškaného úkonu a rozhodnutí o něm.“*
8. Krajský soud v Praze v usnesení ze dne 26. 5. 2020 č. j. 55 A 43/2020-46, publ. Sb. NSS č. 4050/2020, dospěl k závěru, že *„prominout zmeškání lhůty dle § 3 odst. 1 zákona č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2, nelze automaticky: žadatel musí naopak tvrdit a osvědčit, že mu bylo provedení zmeškaného úkonu „znemožněno nebo podstatně ztíženo“ v důsledku mimořádného opatření. Žadatel je tedy povinen tvrdit a osvědčit skutečnosti, které nasvědčují tomu, že omezení plynoucí z mimořádného opatření měla zásadní dopad na jeho možnost provést zmeškaný úkon.“*

9. Městský soud v Praze uvádí, že zákon č. 191/2020 Sb. nelze vnímat jako jakýsi univerzální či generální pardon pro jakékoli zmeškání lhůty k provedení úkonu; tento postup je podmíněn prokázáním existence konkrétního vážného omluvitelného důvodu spočívajícího v mimořádném opatření při epidemii, v jehož důsledku bylo učinění příslušného úkonu znemožněno či podstatně sníženo (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 8. 2020 č. j. 6 As 103/2020-21, či ze dne 17. 8. 2020 č. j. 1 As 236/2020-17).
10. V usnesení ze dne 11. 6. 2020 č. j. 1 As 209/2020-57 Nejvyšší správní soud konstatoval, že „§ 3 zákona č. 191/2020 Sb. představuje výjimečné „prolomení“ obecného pravidla, podle něhož nelze zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti prominout. Zákonodárce sáhl k tomuto opatření s ohledem na bezprecedentní situaci vzniklou v souvislosti s virovou epidemií, na níž vláda a další orgány moci výkonné reagovaly vyhlášením nouzového stavu a přijímáním řady opatření, která omezovala práva a svobody, jakož i zaváděla nové povinnosti. Je proto zcela logické, že zákon č. 191/2020 Sb. váže omluvitelný důvod právě na tato mimořádná opatření (která zákon blíže konkretizuje v § 1 odst. 2), pokud účastníkovi řízení či jiné osobě znemožnila či podstatně ztížila provedení úkonu. To lze dovodit i z formulace v § 3 odst. 2 zákona, který váže lhůtu k podání žádosti o prominutí zmeškání právě na ukončení nebo zrušení mimořádného opatření při epidemii, z něhož omezení plynulo. Jinak řečeno, pro použití tohoto výjimečného procesního nástroje je klíčové to, zda ke zmeškání lhůty došlo v přímé souvislosti s těmito mimořádnými opatřeními (krizová opatření přijatá vládou, mimořádná opatření ministerstva zdravotnictví či krajskými hygienickými stanicemi) a zda povaha těchto opatření byla způsobila provedení úkonu účastníkem řízení znemožnit nebo výrazně ztížit. (...) Jestliže však zákonodárce nezvolil paušální řešení (například v podobě stavění běhu všech lhůt), k čemuž přistoupil kupříkladu zákonodárce na Slovensku (viz § 2 zákona č. 62/2020 Z.z., o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nakažlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony), pak soudu nezbyvá, než zkoumat v každém jednom případě splnění poměrně striktních podmínek prominutí zmeškání lhůty jako výjimky z obecného pravidla, že zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.“ Obdobně se vyjádřil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 13. 5. 2021 č. j. 2 As 97/2021-19.
11. Předně je třeba uvést, že napadené rozhodnutí, vůči němuž žalobce brojí podanou žalobou, bylo žalobci doručeno v úterý dne 23. 2. 2021 (soud ověřil u žalovaného). Žaloba byla prostřednictvím poštovní přepravy (poštou) zaslána soudu v pondělí dne 26. 4. 2021, přitom měla být soudu doručena nebo podána prostřednictvím poštovní přepravy (či prostřednictvím datové schránky) nejpozději do pátku dne 23. 4. 2021 (viz § 89 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, a § 7 odst. 3 a § 72 odst. 1 s. ř. s.). Lze shrnout, že v dané věci byla žaloba podána soudu prostřednictvím poštovní přepravy třetí den po zákonné lhůtě.
12. Městský soud v Praze konstatuje, že žalobce v právě projednávané věci žádný konkrétní důvod zmeškání zákonné lhůty v důsledku krizového opatření vlády č. 299 ze dne 18. 3. 2021 soudu nedoložil. Jinými slovy, žalobce soudu ničím nedoložil, z jakého konkrétního důvodu v daném případě žalobu prostřednictvím poštovní přepravy zaslal soudu v pondělí dne 26. 4. 2021 namísto v pátek dne 23. 4. 2021, tedy až třetí den poté. Nedoložená tvrzení, že nemohl žalobu podat, protože mu byl (do pátku) znemožněn volný přístup do odborných knihoven (a v pondělí již ano), či nemohl si (do pátku) nakoupit aktuální právníckou literaturu, tonery a papír do tiskárny (a v pondělí již jmenované zakoupil), dále, že nemohl osobně konzultovat věc s odborníky na předmětnou problematiku této

právní věci v místě trvalého bydliště i mimo okres, a že mimo trvalé bydliště používá zapůjčený počítač a internet, soud nepovažuje za dostatečné (a žalobcem doložené) důvody schopné zvrátit zákonnou lhůtu, i s ohledem na velmi krátký časový úsek tří dnů, jako rozdíl mezi koncem lhůty (v pátek) a zaslání žaloby (po víkendu navazující pondělí). Soud se ani neztotožnil s obecnou argumentací žalobce, že diskriminaci zavinil stát, který nařídil tvrdé zákazy se sankcemi. Poukaz žalobce na úpravu ve Slovenské republice soud považuje za irelevantní. Shodně tak soud shledává nedůvodným a toliko účelovým další žalobcovo tvrzení o tom, že až po ukončení pandemických mimořádných opatření si mohl koupit papír do tiskárny a nový toner, což mu bylo předtím znemožněno. Rovněž další tvrzení žalobce, že v období pandemie (žalobcem blíže neupřesněném), což zahrnuje období několika měsíců, řešil své příznaky onemocnění dobrovolnou izolací a samoléčbou, soud považuje za účelovou argumentaci, neboť žalobce ani toto tvrzení ničím (natož relevantním) nedoložil. Žalobce ani nedoložil, kdy k onemocnění mělo dojít (např. prostřednictvím certifikátu o prodělaném onemocnění). To vše i s ohledem na skutečnost, že žaloba byla podána soudu prostřednictvím poštovní přepravy třetí den po lhůtě. K tomu nelze pominout, že žalobci se dostalo poučení na poslední straně napadeného rozhodnutí, v něm ředitel odboru sociálního zabezpečení žalovaného o možnosti podat proti rozhodnutí správní žalobu „*ve lhůtě dvou měsíců*“ výslovně upozornil.

13. Nelze nezmínit, že žalobce byl ve výzvě ze dne 25. 5. 2021 č. j. 3 Ad 5/2021-20 upozorněn, že nebude-li podání ve stanovené lhůtě opraveno nebo doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením může odmítnout, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek [ustanovení § 37 odst. 5 a § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.].
14. V případě absence dokladu jakéhokoli konkrétního tvrzení žalobce o omluvitelném důvodu zmeškání lhůty, kdy tento není ani bez dalšího zjevný ze skutkových okolností předmětného případu, přičemž soud není oprávněn jej za žalobce domýšlet či dotvářet, Městskému soudu v Praze nezbylo, než žalobcovu žádost o prominutí zmeškání lhůty k podání včasné žaloby zamítnout pod výrokem I. tohoto usnesení.
15. Podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. platí, že „*nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže návrh byl podán předčasně nebo opožděně.*“ Městský soud v Praze dospěl k závěru, že žaloba, proti napadenému rozhodnutí, které žalobci bylo doručeno v úterý dne 23. 2. 2021, byla podána opožděně. Je tomu tak proto, že žalobce soudu zaslal prostřednictvím poštovní přepravy žalobu až v pondělí dne 26. 4. 2021, přitom měla být podána do pátku dne 23. 4. 2021, jak je shora blíže rozvedeno (podle § 40 odst. 2 věta první s. ř. s. *lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty*). Jelikož nebylo vyhověno žalobcově žádosti o prominutí zmeškání lhůty k podání žaloby, a žaloba byla podána opožděně, rozhodl soud o jejím odmítnutí pod výrokem II. tohoto usnesení.
16. O náhradě nákladů řízení Městský soud v Praze rozhodl v souladu s § 60 odst. 3 věta první s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta, jak je uvedeno pod výrokem III. tohoto usnesení.
17. Pro úplnost soud uvádí, že netrval na zaplacení soudního poplatku z podané žaloby, když přihlédl k ustanovením § 6a odst. 4 a § 10 odst. 3 věta třetí zák. č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, podle nichž se poplatek za návrh na zahájení

řízení nevybírám, jestliže soud návrh na zahájení řízení před prvním jednáním odmítne, a pokud žalobce poplatek zaplatí, soud jej v těchto případech vrátí z účtu soudu.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 24. března 2022

JUDr. Jan Ryba, v. r.
předseda senátu